

A TENGERPART

NAPILAP.

48. szám

VII. évfolyam.

FIUME, kedd 1910. március 1.

HIRDETÉSEKET

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos pett sorja 40 fillér.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Irodalom és politika.

Nem mondhatni, hogy nálunk a konzervativizmus rest, rájékoztatlan vagy rossz szimatu volna. Annyira nem az, hogy — amivel egyébként a kutya sem törődne — még az irodalom ügyét sem hagyja észrevétlen, mihelyt politikáról van szó. Sőt, mint ahogy az új szükségeknek megfelelő új törekvések mindenképp az irodalomban ütköznek fel, bizonyos háborus nagy folyamatok sokkal előbb kitörnek vagy végbemennek nálunk az irodalomban, mint a politikában. Tisza István csak most fejezte be az utat, mely a liberális merkantilistát odavitte az agrárius junkerség élére. Kozma Andor azonban, aki még ma is fiatal ember s erősen artisztikus érzésű s a költészetben is az ó-szabadelvű irányzatot képviseli, már 1891-ben megírta egy ártatlan kis verses novelláról, melynek színtere a Lipótváros volt s a címe Slemil keservei: hogy Magyarországon így nem szabad költönni, s a kis novella írójának sürgősen vidékre kell költöznie néhány esztendőre, hogy világnézetében megmagyarsodjék s hajlandóságában — ha úgy tetszik: elfogultságában is egygyé váljék a magyar értelmiséggel.

A magyar értelmiség: ez a mi hazánknak földbirtokos és hivatali nemessége. Aki nem ennek rétegéből való s nem ennek foglalkozási körébe tartozik, az próbáljon hozzá alakulni vagy legalább is hozzá alkalmazkodni. Ha nem teszi: ellenség. S mivel valóban úgy van, hogy a magyarság, még pedig az egész magyarság, a parasztját is beleértve, a haza földbirtokos, földműves és hivatali rétegeivel esik egybe: aki törekvéseiben vagy hangjában más rétegek bajvivója avagy kifejeződése, az a magyarságnak, ezzel a magyar nemzetnek, ezzel a magyar hazának ellensége.

Ime, egészen pontosan meghatározva, története, tárgya, foglalatja a közel huszadik éve folyó irodalmi háborúnak. Mint ahogy a doktor a lázat elfojtva igyekszik a bacilust megdölgleszteni: az urasági (vagy házizsidói) kritika tudva vagy tudatlanul az új világnézetek, az új művészi felfogások, az új irodalmi formák, az új költői egyéniségek el- vagy megfojtásával igyekszik visszaszorítani azokat a rétegeket s foglalkozási ágakat, az ipari, a kereskedelmi s pénzgazdasági igényeket, a magyarságba beolvadó idegen elemeket, s általában azaz hogy különösen kinosan, de mégis kialakuló polgári osztályt, mely mind többé-kevésbé született ellensége a földbirtokosnak s a hivatali hatalomnak.

Ebben a törekvésében nálunk az irodalmi konzervativizmusnak minden egyéb országbelinél hatalmasabb segítsége a nemzeti eszme, mert nálunk a nemzet- és államkristályosító fajmagyarság, személyeiben körülbelül egybeesik a konzervatív foglalkozású osztályokkal. Ezért van e konzervativizmusnak művészi dolgokban nagy

segítsége a tulajdonképp ellenséges területen, a polgárságon belül, e polgárságnak is természetesen meglévő nemzeti és államtámogató érzésében. E polgárság származására idegen lévén, még mindig nem árt újra meg újra kiérdekelnie a türelmi-bárcát. A magyar államot meg nem huzni kölcsönkötéseknél, meg nem zsarolni szállításoknál: ez nagy áldozat volna. De irodalom és művészet? Ki bánja az irodalmat s a művészetet? Ez legyen „magyar”; a polgári gondolat elég, ha a miniszterek előszobájában érvényesül az irodalomban ne orditozzon, mert fölöslegesen vonja oda a figyelmet, ahol az egyszerű rőfös udvari tanácsossá bankettezi, fel magát. Mondom: a konzervativizmusnak nagy segítsége van nálunk az alakuló polgárság garashajhászó árulásában és a ghejtői gyávaságában s ennél, legalább is esztetice, mindenesetre szebb a felsőséges humor, mellyel az uri konzervativizmus ezt a hiperravaszságot hasznosítja, kezébe nyomván az irodalmi selyemzsinort: „Mutasd meg, milyen objektív vagy, s akaszd fel magad a magad kezével!”

Viszont az irodalomban folyó polgári szabadságharc sincs segítség nélkül. Ez a segítség: éppen a magyarság életöszöne, életre való joga, életre való előkéltsége.

Az átlátásnak ez az ereje, melyben a nemzeti és társadalmi életnek modern feltételei válnak tudatosakká, okvetlen rá fogja vinni e fényes tehetségű fajtát, hogy mind aki annak idején a frank igazgatáshoz, az anjoui feudalizmushoz s rendre mindenféle életformákhoz hozzáalkalmazkodott: bármily fájdalmas vergődésekkel, de végső soron mégis hozzáalkalmazódik az élet vagyis a *termelés, a munka, a kenyérkereset, a világiac versenyében való megállás mai módjaihoz*. Az ehhez való átmenet számára a lelkeket éppen a sokat szidott új művészet s új irodalom teszi fogékonnyá s ennek médiumán át dereng fel bennük az az átlátás, melyben az új nemzeti életfeltételek válnak tudatosakká. Ez az érzés is a levegőben van s bágyasztja az ellenkezés lendületét. Mialatt az uri osztályokon belül a régebbi balszárnyak és liberális opportunisták mindinkább a jobbszárnyak tartanak s egyesülnek ezzel merevségben és kimondottságban: viszont az *egésznek merevsége* kezd meglankadni, s a magyar konzervativizmusnak, éppen mert lehetetlenségre szánta el magát, ábrázata nemcsak elszántságot mutat, hanem máris mutatja a facies hippocratica-t. Mint minden szabadságharc: végső soron ez az irodalmi is győzni fog s a magyarságnak annál kevésbé lesz belőle kára, mert az egyetlen tér, ahol a faji eszmének (mert a fajt megszemélyesítő egyéniségnek) mindenesetre biztos és örökké megmarad az uralma: éppen a művészet, éppen a költészet, éppen az irodalom.

Ignotus.

ÚJDONSÁGOK.

— **Andrássy Gyula gróf Fiumében.**
Andrássy Gyula gróf neje és leánya társaságában vasárnap a délelőtti gyorsvonattal érkezett Fiuméba. A pályaudvaron Wickenburg István gróf kamarás, kormányzó-helyettes, Jekelfalussy Zoltán kamarás, a kivándorlási biztosi hivatal főnöke fogadták. A grófi család az állomásról Jekelfalussy kíséretében a Riva Salvatoren horgonyzó Saxonia gőzshöz hajtott, ahol ünnepiesen fogadták. A hajóhídon ugyanis Hege-düs Valér, a kormányzó-ság kivándorlási előadója, Pichler Lajos kivándorlási felügyelő, Minderlein Gyula, az Adria személyszállító osztályának főnöke, Barr, a Cunard igazgatója és Pentecost, a Saxonia gőzös parancsnoka üdvözölték őket. Barr igazgató a grófnőknek hatalmas virágcsokorral kedveskedett, mire Andrássyék a séta fedélzet hármás és négyes számú kabinjába vonultak. Az Andrássy család Vécsey Miklós báró kíséretében csakhamar körútra indult az említettek társaságában s megsejmeltek a kivándorlási gőzös összes berendezését, a zuhogó scioccalis esőben folytatótt behajózást stb. Andrássy gróf elmerő szávai után a grófi család kocsi utat s Jekelfalussyval együtt a Via di Voloscan levő kivándorlási szállodába ment, ahol a gróf részletesen megtekintette az általa létesített hatalmas kivándorlási ház minden helyiségét. A volt belügyminiszter a kivándorlási palotában tapasztalt mintaszerű rend és tisztaságról nagy dicsérettel emlékezett meg s Jekelfalussynek elismerését fejezte ki. Andrássy gróf megnézte a kivándorlási irodát is, ahol Zoltán igazgató fogadta. Időközben Andrássy grófnő több kivándorlót szólított meg, akiktől az iránt érdeklődött, hogy miért mennek a messze tengerentúlra. Andrássyék ezután közel fél óráig ottaratózkodás után visszatértek a Saxoniára, ahol átöltözködés után az étterembe vonultak. A grófi családot, amikor az első osztályú étterembe lépett, a hajó zenekara a Rákóczy indulóval fogadta, Curanda Emil, az Adria vezérigazgatója pedig német nyelven üdvözölte. A lunchre hivatalos volt Wickenburg István gróf kamarás, kormányzó-helyettes is. Itt fogadta Andrássy Gyula gróf munkatársunkat is, akinek elmondotta, hogy a fiumei kivándorlási szervezetet most volt alkalma először megtekinteni s mindaz, amit tapasztalt, a legnagyobb mértékben megnyerte tetszését. Nyilatkozott a gróf olaszországi körutazásáról is, amelyet hosszabb időre tervez. Munkatársunknak arra a kérdésére pedig, hogy Apponyi Albert grófnak a „Budapesti Hírlap”-ban néhány nappal ezelőtt megjelent „Olaszországi levelé”-re válaszol-e, Andrássy nevetve jegyezte meg, hogy arra nem válaszol.

A Saxoniával egyébiránt 1578 felőtt, 152 gyermek és 19 csecsemő kivándorló utazik. Az utasok között hatszázkilencven olyan kivándorló is van, akik már másodszer keresik fel a dollárok hazáját. A hajón utazik özvegy Meszlényi Bencéné fehérmegyei nagybirtokosnő is.

A Saxonia hétfőn délelőtt 11 órakor, egy napos késéssel indult útjára.

— **A Santos-Dumont repülőgép Fiumében.** Már több ízben megirtuk, hogy több fiumei sportember egy francia repülőgépgyárban Santos-Dumont rendszerű „Demoiselle” típusu monoplánt rendelt. A repülőgépet, amely ma reggel érkezett a pályaudvarra, délután

két órákor szállították a városba. A repülőgép, amelyet közönséges nyitott társzekéren szállítottak az utcán, a járókelők figyelmét is nagyban felkeltette. A kis monoplán, amelynek magassága mintegy másfél méter egy repülő madár benyomását kelti. A repülőgépet legközelebb a Fenicsében állítják ki s aztán a grobniki mezőre viszik, ahol Fonda magántisztviselő felszáll vele.

— **Házasság.** Meider Ignác helybeli kereskedő eljegyezte Alpár Kornélia kisasszonyt Pécsről.

— **Kitüntetett magyar tengerésztisztek.** Megirtuk, hogy az olasz kormány azokat a magyar tengerésztiszteket, akik a messzinai nagy szerencsétlenség idején Messzinában tartózkodtak és a szerencsétlenek megmentésében kitüntették magukat kitüntetésben részesítették. A bátor hajósok megérdemelt kitüntetésére vonatkozó iratok a tengerészeti hatóságtól most érkeztek meg a révhivatalhoz. A kitüntetett kereskedelmi tengerésztisztek közül Cherracci Ottello, Matisz Gyula, Vlassich Natale, Vlassich Frigyes Adria parancsnokok az olasz koronarend tisztii keresztjét, Matkovich Vince, Rumatz Mario, Randich János, Randich Lajos, Vranich Valér, Seidelhuber Viktor, Sussanich Ferenc, Gojdanich Anselm Adria tengerésztisztek és hadnagyok az olasz koronarend lovagi címét kapták. A kitüntetéseket a tengerésztisztek fiumei tartózkodása alkalmából adják át.

A kitüntetett tengerésztisztek Kossuth Ferenc volt kereskedelemügyi minisztertől is elismerő levelet kaptak.

— **Küzdelem a leánykereskedés ellen.** Az Országos Leánykereskedés elleni Egyesület alakulófélben levő fiumei fiókjának hölgybizottsága szerdán, március negyedikén délután négy órákor a kormányzóság ülésétermében Wickenburg Istvánné grófnő, csillagkeresztes hölgy elnöklésével ülést tart. Az elnökség ezután is felhívja a hölgyeket, hogy a bizottsági ülésen minél nagyobb számmal jelenjenek meg.

— **A vihar áldozata.** A tegnap délelőtti heves sirokkális vihar emberáldozatot is követelt. A Cirkvenica melletti Santa Elenából ugyanis egy bárkás csónakjával Vegliába akart evezni. A dühöngő vihar azonban a csónakot felbordította s a szerencsétlen ember a tengerbe fulladt. A holttestet eddig még nem találták meg.

— **Az új adótörvények ellen.** Az a körülmény, hogy az egyenes adókról szóló törvények már a jövő évben volnának életbeléptetendők, aggodalommal tölti el a kereskedelemmel és iparral foglalkozó hazai köröket. Nem adtak ugyanis módot a képviselőtörek törvényesen hivatott kamarának, hogy a törvényeknek még eddig el nem készült végrehajtási utasításaival idejekorán megismerkedjék és a közgazdasági érdekek szempontjából érveléseit megtegye és így kizártnak kell tekinteni, hogy a rendelkezésre álló rövid idő alatt oly végrehajtási utasítás készüljön, amelynél a kereskedelem és az ipar létérdekei szempontjából felhozandó számos kívánságok figyelembe vételével volna s így elszüntetett és a gyakorlati élet igényeivel nem számoló adóreform az adózók körében csak mélyebb elkeseredést és elégedetlenséget támaszt. A felhozottakra, valamint arra való tekintettel, hogy az adótörvények gyakorlati alkalmazását szabályozó végrehajtási rendeletek még el nem készültek, a budapesti kereskedelmi és iparkamara azzal a kérelemmel fordult a kormányhoz, hogy egyfelől az annak idején a törvényhozásban előtérbe nyomult kereskedelem és iparellenes áramlatok miatt az üzleti körök érdekeivel kellőképp nem számoló új törvények revízióját megfontolás tárgyává tegye, másfelől pedig az új adótörvények életbeléptetésére kifizető törvényes határidőnek néhány évvel való elhalasztása iránt az országgyűlésnek megfelelő előterjesztést tegyen.

— **Staindl Ottó ügye.** Még a múlt év április elsején történt, hogy az ügyészség rendelkezésére letartóztatták Staindl Ottót, a rendőrség volt fogalmazóját, minthogy a büntetéspénzeket és a kivándorlóktól elkobzott összegeket

megdezsálmálta. A vizsgálat már tizenegy hónap óta tart, mert több ezer iratot, nyugtát kellett átvizsgálni, hogy az elsikkasztott összeget megállapíthassák. Mint értesülünk, a sikkasztó rendőrtisztviselő ügyében már nemsokára befejezik a vizsgálatot, úgyhogy az ügyészség vádirata alapján a törvényszék még márciusban megtartja a tárgyalást. A tárgyalás iránt érthető érdeklődés mutatkozik s erre való tekintettel a végtárgyalást a törvényszéki palota harmadik emeleti esküdszéki termében fogják megtartani, ahova majd csak belépő jegyekkel lehet belépni. Itt említjük meg, hogy a sikkasztó rendőrtisztviselő hónapok óta az ügyészség irodájában dolgozik, hogy a tizenegy hónapos vizsgálati fogság gyöttrő unalmát elűzhesse.

— **Hadihajóink levantei körutja.** Pólából jelentik, hogy az osztrák-magyar hadihajóosztály ma szedi fel horgonyait a teodói kikötőben, hogy Antivarinak vegye útját, ahová holnap március 1-én fog megérkezni és ott horgonyt vetve, március 3-áig marad. A hajóparancsnokok partra szállnak és Cetinjébe mennek, hogy a fejedelem meghívásának eleget tegyenek. A hajóosztály 3-án folytatja útját a kisázsiai partok felé és 10-én ér Mersinába, 13-án Alexandriába ér, 16—20-áig Beyrutban veszteget, március 24-étől április 13-áig pedig Smyrna előtt fog horgonyozni. Ezután Mytilene és Kavola érintésével megkezdí a Teodóba való visszautazást. A beosztás a következő: Parancsnok: Haus ellentengernagy, vezérkari főnök: Kajler fregattkapitány; zászlóshajó az „Erzherzog Karl”. (Parancsnoka Kirchmayer lovag sorhajókapitány); „Erzherzog Friedrich” (parancsnok: Schwarz lovag sorhajókapitány); „Erzherzog Ferdinánd Max” (parancsnok: Pacher sorhajókapitány); Réka és Csikós torpedónaszádok. A hadihajók 10.600 tonnások és négy 24 centiméteres, meg tizenkét 19 centiméteres és 26 könnyű ágyúval vannak felszerelve. Gyorsaságuk husz tengeri mérföld óránként.

— **Panasz a barátságos otthon ellen.**

A városi tanácshoz ma egy feltűnést keltő beadvány érkezett. Logar Mihály, Cesare Izidor, Dorcich Vincenza, Tercoletti Franciska és Lukinovich József a Via di San Modesto lakóinak nevében arról panaszkodnak, hogy az utca egyik házában féktelen orgiák folynak. A beadvány szerint Signora Dorinda, aki a könnyebb természetű szerelmi ügyek lebonyolítására készséggel a szerelmesek rendelkezésére bocsátja kellő módon berendezett lakását, házában állandóan nagy multságokat rendez. A multságokon kívül Dorinda néhány hölgyecskét is tart, akik feltűnően barátságos viselkedésükkel megbotránkoztatják az utca lakóit. A panaszos irás abból az alkalomból lett aktuális, hogy a kedves háziasszony az üzlettől vissza akor vonulni s csendes magányban óhajta eltölteni hátralevő idejét. Két élelmes üzletember azonban a hajléktalan szerelmesek otthonát meg akarja vásárolni s ez arra indította a panaszosokat, hogy a városi tanácsot az erkölcs nevében közbelépésre bírják. A különös beadványt annak renjde és módja szerint iktatták és kiosztották a referensnek. A feladat azonban nem könnyű, mert Signora Dorindát az iparigazolvány védelmezi.

— **Magyar Adria-Egyesület.** Ezzel a névvel meglevő tudományos egyesületeink hatalmas hajással gyarapodtak: tudományos és egyben praktikus irányu társulattal, melynek hivatását és célját lapunk már hetekkel ezelőtt tüzetesen kifejtette. Az Adria-Egyesület szombaton délután a Tudományos Akadémia ülésétermében, főiskoláink, tudományos iniezeink s társulataink és középiskoláink élénk részvételével tartotta meg alakuló ülését. Az elnöki székben dr. Erdődi Béla udvari tanácsos, a Magyar Földrajzi Társaság tiszteletbeli elnöke, a magyar tenger árapos ismerője és a magyar-horvát tengerpart ismertetője ült; ő vezette az első kapavágásnak, az alakulásnak munkáját, míg az alapszabálytervezet Szabó László, az előkészítés művét dirigáló titkár, olvasta fel. A statumok megvitatása és elfogadása után Gonda Béla miniszteri tanácsost választotta elnökéül az új egyesület. Gonda nyomban megtartott programbeszédében a Magyar-Adria-Egyesület tudományos és közgazdasági hivatását fejtegette. Az leszen hivatása, hogy új életre tá-

massza a magyar tengerparton a magyarság elmosódott ősi dicsőségét és hatalmas kapcsolatait fűzze a Quarnerónkat hazánk testéhez. A tetszéssel fogadott beszéd után tisztikarát választotta meg az egyesület. Alelnökök: dr. Erdődi Béla, dr. Fejérpataky László és dr. Kövesligethy Radó; a szakosztályok elnökei: dr. Entz Géza, dr. Filarszky Nándor, dr. Csánky Dezső dr. gróf Teleki Pál és Gonda Béla, főtítkár: Szabó László, titkár: Toneili Sándor. A fiumei bizottság elnöke Fest Aladár, titkára Garády Viktor. A tisztikaron kívül ügyvezető nagyválasztmányt is választott az ülés.

— **Multság.** A Fiumei Magyar Kör március ötödikén, szombaton este a De la Ville szálloda éttermében táncestélyt rendez.

— **A kikötőből.** Február 28. *Érkezett:* „Urano” osztrák gőzös Triesztből üresen. „Auriga” osztrák gőzös Triesztből 30 tonna vegyes áruval. „Marquis Bacquehem” osztrák gőzös Calcuttából 1000 tonna vegyes áruval.

Indult: „Mecklenburg” német gőzös Hamburgba 100 tonna vegyes áruval.

— **Magyar Jogász.** A „Magyar Jogász” jogi és társadalmi folyóirat II-ik évfolyamának most megjelent II. száma tartalmának gazdagsága és érdekessége tekintetében méltó a többihez. Különös kiemelést érdemel Dr. D.-nek az „Osztyahare és a büntetőjog” összefüggéséről írott befejező tanulmánya, valamint Nacke egyetemi tanárnak a „Szadistikus késeiések lélektanáról” írott értekezése, amely tudományos alaposséggal világít be az ember nemi életének fonákságaiba és rejtelmeibe. Mellékletén folytatva közli Aubinnak, Steinheilné védőjének klasszikus védőbeszédét, szemléjében pedig az összes hazai és külföldi jog- és társadalomtudományi irodalmi jelenségről, folyóiratról számol be olyan átfogó és körültekintő módon, amely az e körbe vágó tudományos problémákról kimerítő prospektívát nyújt. Megrendelhető a szerkesztőségénél (Kolozsvárt, Erzsébet ut 19.) Előfizetési ára egész évre 2 kor. 50 fillér.

— **Az osztrák hajógyártás fejlesztése.**

Az osztrák kormány a legutóbbi napok folyamán megkötötte a szerződést a osztrák Lloyddal, mely szerint a Lloyd trieszti arzenálját, amely a kikötő fejlődésének útjában állt, lebontja és vasutépítés, valamint szénraktárak létesítésének céljára az osztrák kormánynak átengedi. A Lloyd régi hajóépítő telepének lebontása korántsem jelenti az osztrák hajóépítés visszafejlődését; ellenkezőleg, a kormány a San Rocco hajóépítő telep fejlesztése révén gondoskodott róla, hogy a Lloyd arzenálja átengedéseért megfelelő kárpótlást kapjon. A San Rocco hajóépítő-telep épen erre való tekintettel most önálló részvénytársasággá alakul át, melynek az osztrák Lloyd lesz a nagyrésztvényese. A nemrégiben bővített Stabilimento Turino szintén rendelkezésére áll a Lloydnak és a többi osztrák hajózási vállalatoknak, szóval Triesztben a kikötő modernizálása és bővítése a hajóépítő ipar javulásával jár karöltve. Egyik jelensége ez is a sokat tárgyalt osztrák tengerészeti politikának, amely a mi teljes tulajdonulásunkra törekszik és amelynek már jelentős sikerei vannak. Igazán nem ártana, ha már Fiumében is történnék valami a magyar hajózás érdekében.

— **A zágrábi községi választás.** Zágrárból jelentik: a községi választások szombati harmadik napja nagy izgalmak közt telt el és a koalíciónak szinte alig várt győzelmével végződött. Noha a Frank-párt és a nemzetiségi párt együttesen küzdött a koalíció ellen s ámbátor a tegnapelőtti választók eddigéle mindig rendületlen hívei voltak a Frank-pártnak, a koalíció mégis mintegy háromszáz szavazattal győzött. Az utcákat tüntető tömegek lepték el. Összesen hét község tanácsost választottak, ebből hat a szerb-horvát koalícióhoz tartozik és csak egy a Frank-párt tagja. A diákság a megválasztott község tanácsosokat nagy óvációkban részesítette.

— **Ellis Islandról.** Newyorki tudósítónk szerint Ellis Islandon meglehetősen hajtják végre a sokat emlegetett huszonöt dolláros rendeletet, vagyis a legtöbb embertől tényleg megkivánják, Williams rendelete folytán, hogy legyen ennyi pénze odaérkezésekor. A menházak ügynökei persze nagyban küzdenek a rendelet végrehajtása ellen s nagyon sok ese-

tet megfélebbeznek Washingtonban több-keve-
sebb eredménnyel. Itt említjük meg, hogy a
február 14-én Newyorkba érkezett Martha
Washington nevű trieszti hajón utközben meg-
őrült egy utasné és a tengerbe ugrott.

Füüdőhelyek látogatottsága. A
szomszédos Abbazia fürdő- és üdülőhelyet
1910 január 1-étől február 26-áig összesen
3296 fürdővendég látogatta meg. Február 17-
étől 23-áig a fürdővendégek száma 762-vel
szaporodott. A február 23-án ott üdülők száma
2143 volt.

Lussinpiccolo fürdő- és üdülőhelyet feb-
ruár 12-étől 21-éig összesen 115 idegen láto-
gatta meg.

Lussingrandeban pedig február 12-étől
22-éig 25 idegen fordult meg.
— **Felolvasás.** Bató László tanár ma,
február huszonnyolcadikán hétfőn este a Sza-
bad Liceumban felolvasást tart a drámai zen-
éről és annak fejlődéséről.

Távirat ◀▶ Telefon

A miniszterek Bécsben.

BÉCS, febr. 28. Héderváry Károly gróf
miniszterelnök, Hieronymi Sándor kereskedelmi
és Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter-
ek tegnap este Bécsbe érkeztek, hogy a mai
közös minisztertanácson résztvehessenek. Lu-
kács László pénzügyminiszter már szombaton
este érkezett Bécsbe.

A közös miniszteri tanács.

BÉCS, febr. 28. A mai közös miniszter-
tanács a balkánszerződés miatt ült össze. Dön-
tés azonban a mai értekezleten nem történt,
hanem csak a szerződés ügyét készítették elő.
A közös miniszteri tanács előtt a magyar mi-
niszterek hosszasan értekeztek.

A Társaskör közgyűlése.

BUDAPEST, febr. 28. A Nemzeti Társas-
kör tegnap tartotta meg rendes közgyűlését
Erdély Sándor volt igazságügyminiszter elnök-
lével. Miután a főtákar által beterjesztett je-
lentést tudomásul vették, Perczel Dezső a há-
rom igazgató, névszerint Csáky Albin gróf,
Serényi Béla gróf és Lukács László érdemeit
mélta. Ezután egy igazgatósági és tizenkét
választmányi tagot reaktiváltak.

Képviselői beszámoló.

MOHÁCS, febr. 28. Ferdinándy Béla
Justh párti képviselő tegnap tartotta meg be-
számoló beszédét, amelyre számos Justh párti
képviselő utazott Mohácsra. A beszámolón
megjelent Justh Gyula is, aki kintartásra buz-
ditotta a választókat s felhívta őket, hogy tán-
torithatatlanul ragaszkodjanak a függetlenségi
elvekhez. Vegyenek róla, ugymond, példát, aki
a legmagasabb közjogi állásról lemondott,
csak hogy elvei mellett maradjon és kintar-
hasson. Majd megemlítette, hogy a koalíció az
általános választói jog megvalósítását olyan po-
litikusra bízta, aki egész életében ellensége
volt a választói jognak. A hatvanhetes együtt-
működést végzetesnek és károsnak tartotta
Justh az országra nézve. Végül kijelentette,
hogy a hatvanhetes kooperáció dekadenciája
nagy visszahatást keltett az országban. Justh
abbeli reményének adott kifejezést, hogy az
ország felébred közönyösségéből s a választá-
soknál a függetlenségi párt mellé áll.

Választási mozgalom.

BUDAPEST, febr. 28. A képviselőválasz-
tási mozgalom most már az ország minden
részében megindult. Zomborban újból Hódy
Gyula Kossuth párti képviselőt jelölték. Eger-
ben Babocsy Sándor Justh párti képviselő teg-
nap beszámolóján a választók bizalmat sza-
vaztak képviselőjüknek, akit újból jelöltek.

Összeesett a villamos kocsiban.

BUDAPEST, febr. 28. Képegy Árpád a
kereskedelmi miniszterium miniszteri tanácsosa,
ma délelőtt az Erzsébet téren egyik villamos
kocsin hirtelen rosszul lett és összeesett. A
mentők lakására szállították.

Öngyilkos műkritikus.

BÉCS, febr. 28. Hevesi Lajos, a bécsi
„Fremdenblatt“ műkritikusa tegnap délután la-
kásában öngyilkosságot követett el. Gazdaasz-
szonyának tegnap délután kimenője volt s mi-
kor este kilenc órakor hazatért és gazdájának
szobájába belépett, Hevesit a tükör előtt a
pamlagon heverve találta. A házvezetőnő köze-
lebb lépve, látta, hogy Hevesi jobb halántékon
lőtte magát s a revolvért még holtan is gör-
csösen szorongatja kezében. A gazdaasszony
azonnal orvost hivatott, aki azonban már csak
a beállott halált konstatálhatta. Az orvos meg-
állapította, hogy az öngyilkosságot Hevesi már
órákkal azelőtt követhette el. Hevesi a tükrön
három gyertyát gyújtott meg, majd a pamlagra
feküdve lőtte magát agyon. Az öngyilkos há-
rom levelet hagyott hátra. Azt hiszik, hogy
Hevesi tettét pillanatnyi elmezavarban köve-
tte el.

A munkapárt Iglón.

IGLÓ, febr. 28. A Nemzeti Munkapárt
tegnap Iglón is megalakult. A megalakulás al-
kalmából Héderváry miniszterelnököt, Hie-
ronymi minisztert és Tisza István gróftól távira-
tilag üdvözölték.

A vérszegénységet,

ezt az alattomos betegséget meg kell szüntetni
a Scott-féle csukamájolaj Emulsió-val, mielőtt
tulságosan elharapódnék.

Az arc megpirosodik,

megtelik és az életkedv visszatér mindazok
meglepetésére, a kik először használják a

Scott-féle Emulsió-t.

Azeredeti SCOTT-féle eljárás
által izletessé és emészthetővé tett
legtisztább alkatrészek, melyek a vér-
szegénységnek utját állják, képezik

A Scott-féle Emulsió

ismert sikerének titkát.

A Scott-féle Emulsió a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.
Kapható minden gyógyszerárban.

Az Emulsió vásá-
rásánál a SCOTT-
féle módszer véd-
jegyet — a halászt
— kérjük figye-
lembe venni.

Lederer penzio Abbazia. Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban.
Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű
kilátás a tengerre. Szoba és ellátás
8 koronától feljebb. Családoknak
engedmény.

BAUER GRÜNWALD A magyarok
GRAND HOTEL D'ITALIE OTTHONA
 **VELENCÉ-
BEN**
Elsőrendű szálló. - Lift. - Kitűnő konyha.

Hungária-szálló étterme

Fiume Deák Korzó.

Kitűnő magyar konyha. Kifogástalan italok!

Olcsó havi előfizetés.

Aszfaltírozott s teljesen újjáépített
tekepálya.

Izraelita család

jó házikosztot ad előfizetőknék. Házonkívüli
kihordás is. — Czim a kiadóhivatalban.

Magyar kisasszony

okl. ovónő, ki gépiprást is tud és irodai
gyakorlattal bir, állást keres irodában
március 15-re. Cim a kiadóhivatalban.

Varieté Hotel Susak

Esténként elsőrendű művészi erők fellépte.

Belmonte Nela szubrett.
Nixon Elza átváltozó táncosnő
Navraszty Ella magyar énekesnő
Polly Molly bécsi énekesnő
Claudino ének és zeneművész
Belmo te Tina nápolyi énekesnő
Wagner Liza német énekesnő
Roon Ada nemzetközi énekesnő.

Végül kitűnő bohózat:
Serenissimus a Variétében.

Kezdeté 9 órakor. Belépti díj 1 kor.

„DE LA VILLE“ SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
Az étteremben délelőtt 9 órától izletes
villásreggeli olcsó áron.
A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF
jónévrű kaposvári cigányzenekara hang-
versenyez.
Minden vasárnap d. u. 4-6 uzsonnazene.
TULAJDONOS:
ifjú BUDAI KÁROLY

3, esetleg 4 szobás lakás
kerestetik március 1-re vagy április 1-re.
Cim a kiadóban.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ BUZIÁSI PHÖNIX VIZ ÜDIT - GYÓGYIT

Vese- és hólyagbajoknál, a vemedence idült hurutjainá
hugykő- és fővény képződésnél, a légutak és a kivá-
lázós szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásúnak
bizonyult. Orvosilag ajánlva. Fiumel főraktár
FRANC JÉCHEL, cégénél.

Csemege-alma

kiválóan finom téli fajokból, válogatott, szép, egészséges példányok és pedig:

Jontahán, Barmen, Belflör, Török-bálint, Rozmaring, Szerecsike és Batul vegyesen, öt kilós postakosárral 3.50 K
ötven kilós ládával 25.—
száz kilós ládával 45.—

Minden egyes alma selyempapirban van göngyölve gondos, lelkiismeretes és szavatolt fagymentes csomagolással.

Szállítja utánvétellel bérmentetlenül:

SZELESS PÁL
Nagymaros (Hontmegye).

VARIETÉ ORIENTALE

Fiume, Via Lavatoio
(Uj Kucich-ház)

Tíz kiváló művészi erőből összeállított műsor.
Elsőrendű magyar énekesnők.
Kezdet: 9 órakor. Belépti díj 1 korona.
Tulajdonos: Pesaro Vittorio.

Modern hálósobák és ebédlő divánok eladók

Garami József

kárpitos mesternél Corsia Deák 26

ORIENT

kávéháza

FIUME, Zichy tér 3.

Kitűnő italok.

Előzékeny kiszolgálás.

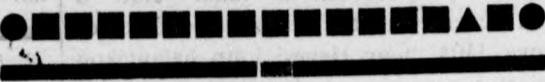
Magyar lapok.

Szépség és hajápolási terme

Fiume. Via del Governo 2 II. emelet.

A legújabb módszer szerinti arc-kéz- láb-ápolás (manicur pedicur) vilányos arcmasszás (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak.

Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajálja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszertárak, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy

asztalos műhelyemet

Via Risorta 20. szám alatt megnyitottam.
Jó munkáért kezeséget vállalok a javításokat pontosan eszközölök.
Meghívásra házhoz jövök.

Kiváló tisztelettel
Brávác József

ÜZLETMEGNYITÁS!

Értesitem FIUME és környékének n. é. közönségét, hogy a korzón a Marac-házban egy nagy készletű

cipőraktárt nyitok meg.

Rendkívül olcsó bevásárlások folytán módomban van mindennemű úri-, női- és gyermek-cipőt igen alacsony árban adni. A szigorúan megszabott árak : lehető leg-icsőbben vannak számítva. :

Minden pár cipőhöz 1 doboz cipőkrém ingyen!

Számos látogatást kér az

„AU BON MARCHÉ“
cipőkereskedés.

Szabad megtekintés vételkényszer nélkül.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség
FÉNYKEMÉNYÍTŐ
táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezeskedik.

Hotel penzió JOLANDA

VELENCE

Legolcsóbb, legszebb fekvésű szálló RIVA degli : SCHIAVONI, 200 lépésnyire a MÁRK-tértől. : Modern kényelem. - - - Villanyvilágítás : Kitűnő konyha. - - Szobák 3 lirától feljebb. : : Penzió 8 lirától feljebb. : :

VELENCE PENSION INTERNATIONAL.

Családi szálló és penzió 2 peronyire a Márkus-tértől. - Villanyvilágítás - Fürdő. - - - Telefon 1386. - - -

Teljes penzió 7 lirától. - Szobák 2^{1/2} lirától feljebb.

Elismert jó konyha. Az egész éven át nyitva. A magyar vendégek részére jár „A TENGERPART“.

„MERCUR“ könyvnyomdai-intézet

Fiume, Via degli Operai 14. sz.

Uj magyar nyomda Fiumében.

Telefon sz. 9-32.

Tulajdonos: CHILKO JÓZSEF

Hirdessen „A TENGERPART“ napilapban!

„A Tengerpart“, január 1-én hetedik évfolyamába jutott és oly elterjedésnek örvend, a milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART“ minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart“ független és szókimondó irányával szerezte meg népszerűségét és olvasottságát.